

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/75/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5918201939
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5918201939.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a JUDr. Jozefa Turzu, v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. D. X, E., B. F., 2/ G. B., nar. XX.X.XXXX, bytom H. I. X, B. F., 3/ J. K. E., F. B., nar. X.X.XXXX, bytom G. XXX/XX, A., 4/ D. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXXX/X, A., 5/ L. M., F. B., bytom N. N. XXX, 6/ D. K. B., nar. X.X.XXXX, bytom N. N. XXX, žalovaný 6/ právne zastúpený: JUDr. Tomášom Tauber, advokát so sídlom Stará cesta 3139/6, Spišská Nová Ves, 7/ D. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D. X, A., žalobcovia 1/, 2/, 3/, 4/, 5/ a 7/ zastúpení žalobcom 6/ ako splnomocneným zástupcom, proti žalovaným: 1/ J. H., nar. X.X.XXXX, bytom A. XXXX/X, F., 2/ O. K., F. O., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XXX, 3/ K. O., nar. X.XX.XXXX, bytom K. XX, F., 4/ A. P., nar. X.X.XXXX, bytom N. Q. XXX, 5/ G. P., nar. X.X.XXXX, bytom Q. XX, H., B. F., žalovaný 5/ zastúpený splnomocneným zástupcom: J. Q. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, 6/ D. L. D., F. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, žalovaní 1/, 2/, 3/, 4/ a 6/ právne zastúpení: JUDr. Ján Bartánus, advokát so sídlom A. Bernoláka 7, Ružomberok, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, na odvolanie žalobcov 1/ až 7/ proti rozsudku bývalého Okresného súdu Ružomberok č. k. 5C/27/2018-951 z 8. novembra 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žalovaným 1/ až 6/ priznáva voči žalobcom 1/ až 7/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol (výrok I.). Žalovaným v 1/ až 6/ rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorých výška bude vyčíslená samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konania končí (výrok II.).

2. Okresný súd konštatoval, že podanou žalobou sa žalobcovia v 1/ až 7/ rade domáhali voči pôvodne žalovaným v 1/ až 8/ rade určenia, že nehnuteľnosti zapísané na LV XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX v k.ú. N. N. v podieloch konkretizovaných v žalobe, patria do dedičstva po neb. K. D., vydatej H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, a zároveň sa domáhali určenia, že žalovaní v 1/ až 8/ rade nie sú v rozsahu týchto podielov podielovými spoluvlastníkmi daných nehnuteľností.

3. Okresný súd uznesením č.k. 5C/27/2018-556 zo dňa 24.06.2019, okrem iného, konanie voči pôvodným žalovaným 1/ (L. R.) a 2/ (G. K.) zastavil z dôvodu nedostatku procesnej subjektivity, lebo mal preukázané, že títo pred podaním žaloby zomreli, teda neboli spôsobilí byť stranou v súdnom konaní.

Následne bolo toto uznesenie aj potvrdené uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 8Co/104/2020-875 zo dňa 28.09.2020 vo výroku o zastavení konania voči pôvodne žalovaným 1/ a 2/ a vo výroku o trovách konania, pričom v ostatnej časti ostalo nedotknuté, keďže nebolo napadnuté odvolaním.

4. Uviedol, že podaním zo dňa 19.05.2021 žiadali žalobcovia rozšíriť žalobu o ďalších spoluvlastníkov, avšak tento návrh zamietol z dôvodu, že takýto návrh bol podaný v štádiu, kedy boli vykonané už úkony v zmysle § 167 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a v štádiu nariadeného pojednávania na prejednanie veci samej, a to aj s poukazom na časové hľadisko, t. j. dobu, ktorá uplynula od podania žaloby (24.10.2018), keď za takejto procesnej situácie by vyhovenie návrhu na pripustenie vstupu ďalšieho subjektu do konania bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania.

5. Konštatoval, že predmetom konania je určenie, že spoluvlastnícke podiely žalovaného v 1/ rade J. H. (LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX), žalovanej v 2/ rade O. K. (LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX), žalovaného v 3/ rade K. O. (LV č. XXXX), žalovaného v 4/ rade A. P. (LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX), žalovaného v 5/ rade G. P. (LV č. XXXX) a žalovanej v 6/ rade L. D. (LV č. XXXX) nie sú ich vlastníctvom a tieto patria do dedičstva po poručiťke K. D., vydatej H., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej 27.12.1926. Dospel teda k záveru, že ide o určovací žalobu podľa § 137 písm. c) CSP, ktorej procesnou podmienkou úspešnosti je preukázanie naliehavého záujmu na požadovanom určení.

6. Okresný súd poukázal na to, že súdna prax akceptuje žaloby, ktorými sa dedič domáha určenia, že tá ktorá vec patrí do dedičstva po poručiťkovi. V konaní o takých žalobách ide o posúdenie, či poručiťka bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Požadované určenie sa vzťahuje ku dňu smrti poručiťka a okolnosti, ktoré nastali po tomto dni, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu (uznesenie NS SR 3Cdo 154/2010). Zároveň platí, že v takomto type konaní až do vyporiadania dedičstva ohľadom danej veci sú všetci dedičia považovaní za vlastníkov, pričom v určovacom spore majú postavenie nútených procesných spoločníkov (§ 78 ods. 1 CSP), konania sa musia zúčastniť všetci dedičia (či už ako žalobcovia alebo žalovaní), inak je daný nedostatok vecnej legitímácie (uznesenie NS SR 8Cdo 94/2018).

7. Okresný súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že v žalobe nie sú označení všetci dedičia po poručiťke K. D., pričom rozhodnutie o predmete konania by zasiahlo aj do ich právneho postavenia, preto je potrebné ustálenie okruhu subjektov v sporovom konaní, či už na strane žalobcov, ale aj žalovaných tak, aby ho tvorili všetci do úvahy pripadajúci dedičia. Uviedol, že samotní žalobcovia pripúšťajú, že vzhľadom na ROEP, ktoré konanie bolo skončené až v apríli 2019, nebolo možné uviesť do žaloby všetkých účastníkov tvoriacich nerozlučné spoločenstvo, ktoré sa vyžaduje v prípade určovacej žaloby. Dodal, že sa však jedná o procesnú zodpovednosť žalobcov, ktorí už pri podávaní žaloby musia splniť všetky zákonom stanovené procesné podmienky, splniť si povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, t. j. predložiť dôkazy na preukázanie vlastných tvrdení. Nesplnenie tejto povinnosti má za následok procesnú zodpovednosť v podobe zamietnutia žaloby.

8. Na základe uvedeného dospel okresný súd k záveru, že absentuje okruh subjektov v konaní, ktorého výsledok by mohol zasiahnuť do ich práv a povinností a preto z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalobu žalobcov zamietol, pričom z toho dôvodu už na ďalšie dôkazy predkladané v konaní neprihliadol.

9. Citujúc § 255 ods. 1 CSP rozhodol o trovách konania tak, že žalovaným v 1/ až 6/ priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, keďže mali vo veci plný úspech.

10. Proti rozsudku okresného súdu o zamietnutí žaloby podal odvolanie žalobca 6/ z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g), h), ods. 2 CSP a žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že sa opiera o právne skutočnosti vyplývajúce z listinných dôkazov zapísaných v PKV 126 k. ú. N. N. pod B vlastníctvom. Podľa jeho názoru sa okresný súd prekladom č. 260/2019, PKV 126 pod B1.2.3.4.5.6.7.8.9.10.12. vôbec nezaoberal a opieral sa len o tvrdenia žalovaných. Uviedol, že pri dodatočnom vyžiadaní zápisnice z pojednávania z 07.10.2021 zistil,

že skutočný priebeh pojednávania je v nesúlade so zápisnicou z pojednávania, sú tam vsunuté odseky žalovaných, sudkyne, ktoré neboli hovorené v priebehu pojednávania, prepis výpovede žalobcov je dehonestujúci, aby nebolo zrejmé, čo povedali vo výpovediach.

Po vyžiadaní si aj zvukového záznamu z pojednávania a podľa skutočného priebehu súdneho pojednávania sú podľa neho taktiež veľké rozdiely, vsunuté hovorené odseky žalovaných, sudkyne, ktoré na pojednávani vôbec nezazneli. Z tohto dôvodu navrhol, aby si súd porovnal celú nahrávku s tým, ako bola zadokumentovaná predmetná zápisnica. Ďalej uviedol, že okresný súd neposúdil veci týkajúce sa otázky existencie, či neexistencie jeho naliehavého záujmu na požadovanom určení. Jeho naliehavý právny záujem je daný samotnými niekoľkonásobnými duplicitnými zápsmi vlastníckeho práva, ako aj následne kúpno-predajnými zmluvami v PKV 126,1399,1400 a následne v LV a určením, že žalovaní 1/ až 8/ nie sú vlastníckmi pozemkov v daných LV, kataster by zrušil duplicitné zápisy vlastníctva, čím by sa odstránila duplicita a nastolil by sa stav právnej istoty. Naliehavý právny záujem podľa neho taktiež vyplýva z toho, že bez určenia, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej K. D., vydatej H., žalobcovia nemôžu dovtedy zdediť. Ďalej vyjadril nesúhlas s tým, že v žalobe nie sú označení všetci dedičia po zomrelej K. D., vydatej H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX (D 45/27), vdove po Q. H., zomr. XX.XX.XXXX. Súd podľa jeho názoru nevykonal svoje vlastné šetrenie, na základe ktorého by zistil okruh dedičov po K. D., ktorý by sa líšil od toho okruhu, ako ho uviedli samotní žalobcovia. K aktívnej legitímácii uviedol, že v konaniach o určenie, že vec patrí do dedičstva, sa nevyžaduje, aby na strane žalobcov boli všetci dedičia po poručiteľovi, ale postačuje čo i len jeden z nich, nakoľko žalobca nie je notár a nie je jeho povinnosťou poznať a označiť všetkých dedičov. Okruh dedičov sa zisťuje notárom až po tom, čo sa rozsudkom určí, že vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, podstatné je, aby vo vzťahu k veci, a teda aj ku konkrétnemu podielu na veci, žaloval ten, kto momentálne figuruje ako vlastník, resp. podielový spoluvlastník na LV, ak predmetom je iba podiel a pod. Podstatné podľa neho je, aby na strane žalobcov bol aspoň jeden z dedičov, v opačnom prípade by nemal naliehavý právny záujem.

11. Proti rozsudku okresného súdu o zamietnutí žaloby podali odvolanie aj žalobcovia 1/ až 5/ a 7/ z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g), h), ods. 2 CSP, ktorým žiadali zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietali, že sa okresný súd nezaoberal dôkazmi predloženými z ich strany

a neuskutočnilo sa počas pojednávania 07.10.2021 žiadne dokazovanie. Uviedli, že požadovali predloženie originálu listiny od protistrany doloženej do spisu J. H. pod 1/2019, pričom takíto originál nepredložili a sudkyňa k tomu nezaujala žiadne stanovisko ani dokazovanie. Súd mal podľa ich názoru žiadať protistranu o predloženie tohto originálu, nakoľko žalobcovia originál listiny č. 2089/1879 z 5.septembra, 28.augusta 1879, uznesenie potvrdené 11.septembra 1879 - predložili k nahliadnutiu súdu. Týmto postupom došlo podľa nich k znemožneniu ich práva dedič' garantovaného Ústavou SR v čl. 20 ods. 1, kde sa dedenie zaručuje. A to jednak tým, že im neumožnil rozšírenie žaloby, čím napádajú aj uznesenie, ktoré predchádzalo vydaniu napadaného rozsudku, keďže žalobcovia nezavinili stav, že ROEP nebola ešte ukončená v čase podania žaloby. Ďalej uviedli, že súd

na pojednávani neuskutočnil žiadne dokazovanie, hľadal možnosti, ako sa nezaoberať podanou žalobou, znemožnil rozšíriť žalobu, a teda znemožnil žalobcom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. K dôvodu zamietnutia žaloby, že účastníkmi konania nie sú všetci dedičia po neb. K. D., uviedli, že je pri ňom daný jeden z viacerých odvolacích dôvodov. Podľa nich uviedli jednak v žalobe, aj v ďalších podaniach, že právnym nástupcom po neb. K. D., ktorá mala dvoch synov, Q. H., ktorý zomrel XX.XX.XXXX a po jeho jedinej neb. dcére L. B., zomr. XXXX, sú účastníkmi žalobcovia a po druhom synovi neb. K. D., vydatej H., ktorým bol H. H., narodený XX.X.XXXX, ten je na neznámom mieste, o čom predložili potvrdenie Obecného úradu, neznámi sú aj jeho prípadní dedičia, pričom mu aj navrhli ustanoviť opatrovníka súdom, prípadne jeho neznámym dedičom. Podľa ich názoru, ak takto priamo formálne-technicky neuviedli na strane žalovaných aj H. H., mal okresný súd tento nedostatok odstrániť napr. v zmysle § 130 CSP a náležite poučiť

v zmysle § 160 ods. 1 CSP o procesnej povinnosti uviesť aj priamo v písomnej žalobe ako stranu sporu z dôvodov vecnej legitímácie všetkých dedičov K. D.. Z tohto dôvodu ide podľa nich o prekvapivé a nepredvídateľné rozhodnutie a zároveň o nesprávny procesný postup súdu vedúci k zamietnutiu žaloby takej intenzity, že došlo k porušeniu ústavného práva na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Ďalej uviedli, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné z dôvodu absencie dôvodov, z akých dôkazov vychádzal okresný súd ak dospel k záveru, že nie sú účastníkmi všetci dedičia, o ktorú osobu má ísť. Podľa nich jednoznačne uvádzali aj v žalobe

aj v priebehu konania, že dôvodom ich žaloby je skutočnosť, že sa jedná o duplicitné vlastníctvo v katastri nehnuteľností a že je potrebné zosúladiť stav evidovaný v katastri nehnuteľností so skutočným vlastníckym stavom. Uviedli, že v danom smere je teda právny názor súdu v rozpore s judikatúrou NS SR, pričom podporne na túto judikatúru aj odkázali. Právoplatné uznesenie súdu zo dňa 4.6.2021 č. k. 5C/27/2018-900, ktorým súd návrh

na prístupenie na strane žalovaných zamietol, bolo podľa nich výslovne svojvoľné, účelové, bolo neprípustným procesným postupom súdu, ukracujúcim žalobcov na ústavnom práve uplatňovať vlastnícke práva na súde v zmysle čl. 20 ústavy SR a na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy SR a táto vada podľa § 365 ods. 2 CSP mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej, zamietnutím žaloby vo veci samej z procesných dôvodov podľa súdu, že neboli žalovaní všetci spoluvlastníci predmetnej nehnuteľnosti. Na záver uviedli, že v ďalších podstatných častiach sa pripájajú k odvolaniu žalobcu 6/, ktorý ich zastupuje.

12. K odvolaniu žalobcu 6/ a ostatných žalobcov 1/ až 5/ a 7/ sa vyjadril žalovaný 5/ podaním z 25.1.2022, ktorý uviedol, že doposiaľ žalobcovia nepredložili jediný hodnoverný úradne overený dôkaz o tom, že by mala žalovaná vec patriť do dedičstva po žalobcami označenej poručiteľke. Uviedol, že žalobca 6/ svojím konaním sústavne zamestnáva súd a iné úrady v podobe rôznych odvolaní, doplnkov a dodatkov, ktoré sú zmesou klamstiev, výmyslov, prekrúcania faktov a nerešpektovania v minulosti vydaných súdnych rozhodnutí. Podľa jeho názoru neexistujú žiadne chyby v zápisoch o nadobudnutí vlastníckeho práva konkrétnych osôb PKV 124, 126, 363, 537, 650, 651, 1399 a 1400 pre kataster obce N.. N. okrem jednej v roku 1902, ktorá bola však opravená. Podľa jeho názoru je konanie žalobcu 6/ v rozpore s darovacou zmluvou z roku 1879, rozhodnutím č. 2089/1879, návrhom na vklad vlastníckeho práva, a aj so samotnou žiadosťou o vklad vlastníckeho práva, ktorú žiadosť o vklad vlastníckeho práva predložil sám navrhovateľ vo forme neoverenej fotokópie a následného prekladu z jazyka maďarského do jazyka slovenského. Uviedol, že zo všetkých skutočností vyplýva, že majetok bol obdarovaným osobám v tej dobe oprávneným úradom na príslušné PKV zapísaný na základe príslušného vyššie opísaného rozhodnutia, ktorému predchádzala darovacia zmluva, návrh na vklad a následne žiadosť o vklad. Podľa neho s prihliadnutím na darovaciu zmluvu a rozhodnutie č.2087/1879 nemá žalobca a ani jeho právny predchodcovia v podobe K. D. žiaden právny nárok na dedičstvo po G. R. D., nar. XXXX N. N. a zomr. X.X.XXXX N. N., nakoľko K. D. bola už za života majetkovo-právne vysporiadaná darom od svojho otca E., kedy dostala konkrétny majetok a na iný majetok z dedičstva svojho otca a ani svojho brata G. nemá nárok. Uviedol, že pokiaľ žalobca 6/ poukazuje vo svojich odvolaniach a predložených prílohách na chyby v LV v k.ú. N.. N. po ROEP čo do počtu vydaných LV a aj výšky započítaného podielu a aj zoznamu vlastníkov, tak tieto chyby nie je oprávnený riešiť v tomto konaní súd ale zákonným spôsobom na základe podnetu oprávnenej osoby autor diela ROEP v spolupráci s príslušným pozemkovým a katastrálnym úradom. Na záver zhrnul, že všetky návrhy žalobcu 6/ a aj jeho právneho zástupcu sú zmätočné, nedôvodné, zavádzajúce a preto navrhol aby ich odvolanie bolo celom rozsahu zamietnuté a aby krajský súd rozhodnutie okresného súdu v plnom rozsahu potvrdil.

13. K odvolaniu žalobcov 1/ až 5/ a 7/ sa vyjadril žalobca 6/ podaním zo dňa 1.2.2021, pričom uviedol, že sa plne stotožňuje s dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené.

14. K odvolaniu žalobcov sa vyjadrili aj žalovaní 1/ až 4/ a 6/ podaním zo dňa 7.2.2022, v ktorom uviedli, že sa plne stotožňujú s napadnutým rozsudkom okresného súdu. Odvolania žalobcov považujú za nedôvodné a zmätočné. Vyjadrili nesúhlas s vyjadrením žalobcov, že ide o prekvapivé rozhodnutie súdu prvej inštancie. Na nedostatok vecnej legitímácie boli podľa nich okrem súdu upozornení žalobcovia aj žalovanými už v rámci prvého podania žalovaných „vyjadrenia k žalobe“ a mali teda možnosť tento nedostatok odstrániť, prípadne podať novú žalobu. Namiesto toho sa žalobcovia ani v lehote nevyjadrili, napriek žiadosťiam o predĺženie lehôt. Žalobcovia teda ani riadne nepopreli skutkové tvrdenia uvádzané žalovanými, a rovnako včas neodstránili nedostatky podanej žaloby. Je podľa nich zarážajúce, že k ich vyjadreniu sa žalobcovia vyjadrujú až v odvolaní po viac ako 2 rokoch, pričom prostriedky procesného útoku a procesnej obrany sa mali uplatniť včas v rámci sudcovskej a zákonnej koncentrácie konania. K označeniu rozhodnutia súdu za alibistické uviedli, že naopak za alibistické možno označiť konanie žalobcov, ktorí už pred podaním žaloby vedeli, že v rámci strán sporu má byť označený celý okruh dedičov, no napriek tomu si sami vybrali koho budú žalovať. Na záver uviedli, že okrem toho, že nebola splnená podmienka vecnej legitímácie, nemali na určení žalobcovia ani naliehavý právny záujem. Žalobcovia podľa nich sami uvádzajú, že v prípade duplicity zápisov má žalobca ako spoluvlastník naliehavý právny záujem na určení, že žalovaný nie je spoluvlastníkom,

za účelom odstránenia duplicity v zápisoch. Na listoch vlastníctva, ktoré sú zahrnuté v žalobnom návrhu nie je žiadna duplicita, a preto nemajú naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Jediný list vlastníctva na ktorom je duplicita, je list vlastníctva č. XXXX, na ktorom však žiaden zo žalobcov nemá spoluvlastnícky podiel, a preto ani na tomto požadovanom určení nemá nikto zo žalobcov naliehavý právny záujem. Dodali, že väčšina žalobcov nie sú spoluvlastníkmi ani na ostatných žalovaných listoch vlastníctva, pričom pripojili aj výpočet jednotlivých spoluvlastníckych podielov na listoch vlastníctva.

15. K vyjadreniu žalobcu 6/ zo dňa 1.2.2022 sa vyjadril žalovaný 5/ podaním zo dňa 16.2.2022, ktorý uviedol identickú argumentáciu ako v predošlom vyjadrení k odvolaniam.

16. K vyjadreniu žalovaných 1/ až 4/ a 6/ zo dňa 07.02.2022 sa vyjadril žalovaný 5/ podaním zo dňa 22.2.2022, ktorý opäť zotrval na svojich predošlých podaniach.

17. K vyjadreniam žalovaných 1/ až 7/ sa vyjadrili žalobcovia 1/ až 5/ a 7/ podaním zo dňa 27.2.2022, pričom uviedli, že sa s týmito vyjadreniami nestotožňujú. Vo svojom vyjadrení sa predovšetkým pridŕžovali argumentácie uvedenej v podanom odvolaní. Podľa ich názoru sú vyjadrenia žalovaných zavádzajúce, zmätočné, nepravdivé, nekonkrétne a nepodložené dôkazmi. Uviedli, že odvolanie považujú za plne opodstatnené a navrhujú mu vyhovieť.

18. Ďalšie podania vo veci samej neboli stranami v konaní produkované.

19. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov odvolaní podaných žalobcami (§ 379, § 380 CSP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

20. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobcovia sa vo vzťahu ku každému zo žalovaných osobitne domáhali určenia, že nie je podielový spoluvlastník konkrétnych nehnuteľností, pretože jeho spoluvlastnícke podiely na týchto nehnuteľnostiach patria do dedičstva po ich právnej predchodkyňi K. D., vydatej H., narodenej XX.XX.XXXX, zomrelej 27.12.1926, naposledy bytom N. N. B. XXX (ďalej aj ako „právna predchodkyňa“, resp. „právna predchodkyňa žalobcov“), preto sa zároveň domáhali určenia že tieto patria do dedičstva po jej osobe. Otázka určenia, že žalovaní nie sú spoluvlastníkmi žalobcami označených nehnuteľností, je otázkou prejudiciálnou (predbežnou) vo vzťahu k rozhodnutiu o určení, že označené nehnuteľnosti patria do dedičstva po právnej predchodkyňi žalobcov.

21. Občianskoprávne vzťahy vznikajú z právnych úkonov alebo iných skutočností, s ktorými zákon vznik týchto vzťahov spája (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

22. Podľa § 460 Občianskeho zákonníka sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiteľa.

23. Nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných (§ 77 ods. 1 CSP).

24. Pokiaľ žalobcovia tvrdia, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich právnej predchodkyňi, účinným prostriedkom nápravy je len žaloba o určenie, že predmetné nehnuteľnosti (spoluvlastnícky podiel na nich) patria do dedičstva po jej osobe. To všetko však len za predpokladu, že okruh subjektov v konaní (strán sporu) zodpovedá ust. § 77 CSP. V prípade tohto spoločenstva platí ustálená judikatúra súdov, podľa ktorej ak neboli stranami sporu všetci do úvahy prichádzajúci nerozluční spoločníci, rozhodnutie súdu nemôže byť účinné voči tým, ktorí neboli stranami sporu a z tohto dôvodu žalobu treba bez ďalšieho zamietnuť.

25. Dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa (§ 460 Občianskeho zákonníka). Ak poručiteľ zanechal viacero dedičov, prejavuje sa stav, aký tu vzniká v čase od smrti poručiteľa až do právoplatného rozhodnutia súdu o dedičstve, tiež v ich vzájomných vzťahov k majetku patriacemu do dedičstva. Musí byť totiž zohľadnené, že rozhodnutie súdu o dedičstve má síce účinky ku dňu smrti poručiteľa, no do právoplatnosti rozhodnutia súdu o dedičstve nie je isté, ako budú práva a povinnosti dedičov

k dedičstvu upravené. Uvedený „osobitný“ vzťah dedičov k poručiteľovmu majetku má mimo iné za následok, že až do právoplatnosti uznesenia súdu o dedičstve sú dedičia považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva (všetkých vecí a majetkových práv poručiteľa) a že z právnych úkonov, týkajúcich sa vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva, sú oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne, pričom ich dedičský podiel vyjadruje mieru, akou sa navzájom podieľajú

na týchto právach a povinnostiach. V spore s inými osobami, týkajúcom sa vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva, sa uvedený vzťah dedičov k poručiteľovmu majetku prejavuje tým, že majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov (§ 77 ods. 1 CSP), lebo sa jedná o také spoločné práva a povinnosti, že sa rozhodnutie v spore musí vzťahovať na všetkých dedičov.

26. Ak určí žalobca okruh strán sporu v žalobe odchyľne od okruhu účastníkov konania o dedičstve a ako žalovaných označí len niektorého (niektorých z nich), nemôže byť žalobe vyhovieť pre nedostatok vecnej legitímácie vyplývajúcej z hmotného práva, lebo sa konania nezúčastnia všetci nerozluční spoločníci.

27. Žalobcovia v podanej žalobe uviedli, že ich právna predchodkyňa K. D. mala dvoch synov Q. H. (nar. X.X.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX)

a H. H. (nar. v roku XXXX, vysťahovaní do cudziny na neznámom mieste). Právnu nástupkyňou po synovi Q. H. bola jeho dcéra L. B., F. H. (narodená X.X.XXXX, zomrelá XX.X.XXXX). Dedičmi po jej osobe sa stali A. B. (žalobca 1/), G. B. (žalobca 2/), L. M. (žalobkyňa 5/), D. K. B. (žalobca 6/) a S. B. (nar. X.XX.XXXX, zomr. X.X.XXXX), ktorého dedičmi sú D. B. (žalobkyňa 7/), D. B. (žalobca 4 /) a J. K. E. (žalobkyňa 3/). Žaloba tak bola podaná len právnymi nástupcami po jednom zo synov K. D., a to Q. H.. Dedičia po druhom synovi H. H. nevystupovali v konaní ani na strane žalobcov, ani na strane žalovaných. Žalobcovia ako žalovaných označili osoby, ktoré sú vedené na nimi uvedených listoch vlastníctva ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľností, o ktorých tvrdia, že majú patriť

do dedičstva po ich právnej predchodkyňi. Okresný súd tak vzhľadom na vyššie uvedené (bod 25. a 26. odôvodnenia tohto rozsudku) dospel k správne mu záveru, že žalobe nemôže vyhovieť pre nedostatok vecnej legitímácie. Krajský súd zdôrazňuje, že jeho rozhodnutie v prejednávanej veci vychádza z ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, napr. R 42/1974, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 222/2010 zo dňa 14.3.2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 131/1999 publikované pod R 65/2003, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 183/2009 zo dňa 30.5.2011.

28. K námietke nedostatočného splnenia poučovacej povinnosti zo strany okresného súdu odvolací súd uvádza, že prvoinštančný súd nebol povinný žalobcov poučiť o nesprávnom určení okruhu účastníkov. Poučovacia povinnosť súdu sa vzťahuje na odstraňovanie väd podania vo veci samej, ktorým je aj žaloba. V zmysle ustanovenia § 129 CSP za vadu podania sa považuje predovšetkým absencia niektorej obsahovej náležitosti stanovenej zákonom

pre podanie. Ide o tzv. neúplné podanie, napríklad, ak podanie neobsahuje podpis toho, kto podanie robí, je možné ho následne na výzvu súdu doplniť. Vadou je aj nezrozumiteľnosť alebo neurčitosť podania. Nezrozumiteľným podaním je najmä také podanie, ktoré vzbudzuje pochybnosti o obsahu podania, predovšetkým z hľadiska jeho náležitostí. Neurčité je také podanie, ktoré vzbudzuje napríklad pochybnosť o individualizácii vecí alebo identifikácii strán alebo pochybnosť o právnych následkoch, ktoré má spôsobiť. Neurčitým podaním

vo veci samej je napríklad žaloba obsahujúca natoľko nedostatočné označenie žalovanej strany, ktoré neumožňuje jej presnú identifikáciu v tom zmysle, či ide o osobu fyzickú alebo osobu právnickú. Vadou podania sú v neposlednom rade aj zrejme chyby v písaní alebo počítaní alebo iné zrejme nesprávnosti. Vadou podania však z hľadiska jeho správnosti či úplnosti zásadne nie je nedostatok vecnej legitímácie. Pokiaľ by okresný súd v prejednávanej veci poučoval žalobcov o tom, koho majú vzhľadom na žalobou uplatnený nárok označiť

za strany sporu, dával by poučenie o tzv. vecnej legitímácii, t. j. o tom, kto má byť podľa hmotného práva stranou sporu. Poučenie v tomto zmysle by presahovalo poučovaciu povinnosť súdu podľa § 160 CSP, čo je v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania (rozhodnutie NS SR zo dňa 27. októbra 2010 sp. zn. 4Cdo 120/2009, sp. zn. 4Cdo 144/2022 zo dňa 23. augusta 2023).

29. Žalobcovia namietali, že uznesenie okresného súdu zo dňa 04.06.2021 č. k. 5C/27/2018-900, ktorým ich návrh na pristúpenie na strane žalovaných zamietol, bolo svojvoľné a malo za následok, že neboli

žalovaní všetci spoluvlastníci predmetných nehnuteľností, ktorá skutočnosť mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolací súd nepovažoval túto námietku žalobcov za dôvodnú. Tak, ako vyplýva z jej obsahu, návrhom, ktorý bol uvedeným uznesením okresného súdu zamietnutý, nerozširovali okruh účastníkov

o dedičov po poručiteľke K. D., respektíve o právnych nástupcoch po jej synovi H. H., preto ani v prípade, že by okresný súd ich návrhu vyhovel, neodstránil by sa tým nedostatok vecnej legitímácie, pre nedostatok ktorej okresný súd žalobu zamietol.

30. Za popísanej situácie sa odvolací súd s ďalšími odvolacími námietkami žalobcov a vyjadreniami strán sporu v prejednávanej veci nezaoberal. Podstatnými okolnosťami pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci je, že tohto konania sa nezúčastnili všetci dedičia poručiteľky K. D. a v prípade, že niektorý z týchto právnych nástupcov zomrel, jeho právni nástupcovia, ktorí majú v tomto konaní postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov (§ 77 ods. 1 CSP), keďže sa jedná o také spoločné práva a povinnosti, že sa rozhodnutie v spore musí vzťahovať na všetkých dedičov.

31. O nároku na náhradu trov konania krajský súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalovaným označeným vo výrokovej časti tohto rozhodnutia ako úspešnej procesnej strane priznal nárok na ich náhradu trov konania v rozsahu 100 %, proti žalobcom, ktorí vo veci úspech nemali.

32. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).